

Etnisk mangfold i speideren



Bakgrunn

Norges speiderforbund har både på starten av 90-tallet og på 2000-tallet jobbet med mangfold. Det finnes mange nordmenn med bakgrunn fra andre land enn Norge, og de er sjelden medlem av frivillige organisasjoner, og speideren er for bra til å kun være for noen. Derfor jobber Norges speiderforbund med å gjøre oss mer attraktive for flere grupper av befolkningen slik at vi får flere medlemmer og flere får gleden av å være speider. Når vi har speidere med ulik bakgrunn lærer vi mer og det blir morsommere å gå på speideren.

Dette kurset bygger på de erfaringer som er gjort fra 2005 til 2010.

I strategisk plan står det i mål for 2016 at "NSF er en åpen og inkluderende organisasjon som gjenspeiler Norges befolkning", med delmål: "Speidergrupper jobber aktivt for å inkludere barn og unge med minoritetsbakgrunn" og tiltak for perioden 2006-2008 er å "utvikle og tilby kurs som motiverer til inkluderingsarbeid"

Målgruppe: speiderledere

Mål: motivere til arbeid for mangfold. Finne ut av hva vi selv mener og utvikle holdningene våre

Kunnskapsmål: Vite noe om problemstillinger rundt etnisk mangfold

Holdningsmål: Hva er etnisk mangfold for meg

Ferdighetsmål: Bedre kjent med egne holdninger og forutsetninger for å inkludere barn med etnisk minoritetsbakgrunn i eget speiderarbeid

Hvordan

Tidsbruk: 3-4 timer

Sted: Et egnet sted hvor man kan sitte og prate sammen, og et sted der det er plass til å leke. Rundt et bål med en eng bak er ideelt, eller et møtelokale med tumleplass.

Utstyr: Se hver enkelt aktivitet

Del 1, Introduksjon, hva er etnisk mangfold?

Delmål: Bli kjent med hva etnisk mangfold er

Tid: 30-45 minutter

Hvordan: Gruppen snakker om hva etnisk mangfold er og diskuterer forskjellen på mangfold og etnisk mangfold. Spør gjerne deltagerne om temaene istedenfor å lese opp fra manus, og suppler heller med de momentene deltagerne ikke nevner selv.

Hvorfor: Hensikten med å snakke om hva mangfold er å ha et felles fundament å gå videre på i de påfølgende delene, og tune seg inn på de videre diskusjonene. Samfunnsengasjement har med holdninger å gjøre, og når vi skal ha et kurs om etnisk mangfold er det en fordel om man er klar over hvilke holdninger man har til mennesker med annen etnisitet og kulturell bakgrunn enn oss selv. Det er også relevant å bli klar over hvilke holdninger vi har til å dele samfunn med mange ulike typer mennesker.

Til kursholder:

Når du starter kurset, kan du starte med stigmatiseringsleken for å få i gang tankene og konsentrasjonen til deltagerne.

Hva er mangfold?

Til å starte med kan vi snakke om noen begreper og spørre deltagerne hvem de tenker på når de hører de følgende begrepene. La deltagerne diskutere og komme med forslag før du leser opp definisjonene.

- Innvandrer: Person som er født i utlandet og har innvandret til Norge
- Flyktning: Overføringsflyktninger og asylsøkere som har fått innvilget asyl. I Norge brukes betegnelsen ofte også om personer som har fått beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl. (IMDi)
- Etnisk minoritet: Ethnos er gresk og betyr folk og omtaler en rase eller et folkeslag. Etnisk minoritet brukes som betegnelse når det er relevant å vite hvor en person, en gruppe mennesker eller et folk har sine røtter.
- Etterkommer/annengenerasjonsinnvandrer/førstegenerasjons nordmann er betegnelser som brukes om en person som er født i Norge av to utenlandskfødte foreldre.
- Minoritetsgruppe: en gruppe med lett gjenkjennelige særtrekk. "En minoritet er et etnisk, religiøst og språklig mindretall som skiller seg fra majoriteten. Fordi ikke alle etniske minoriteter i Norge har innvandrerbakgrunn, og fordi tilknytning til Norge og rettigheter varierer, er det vanskelig å anvende minoritetsbegrepet som en fellesbetegnelse for alle som ikke tilhører majoriteten." (Kunnskapsdepartementet)

Videre kan vi snakke litt om hva som menes med mangfold generelt, hva er mangfold i samfunnet og i speideren.

Mangfold generelt

Mangfold er ulikhet, og våre ulikheter kan være mange og varierte: familiestruktur, kosthold, geografisk tilhørighet, kjønn, nasjonalitet, religion, funksjonalitet, helse, folkegruppe, kultur, verdier.

"Norske ord er ofte ikke dekkende nok for den universelle betydningen av ord, mangfold – diversity på engelsk, er en stor ting. Mangfold betyr ikke hudfarge eller opprinnelsesland, det er mye mer enn det, mangfold har å gjøre med hvordan man spiser, hvordan man gjør ting, det er forskjell på folk, forskjell på ting, totaliteten av de særegne tingene som viser mangfoldet er det som blir til mangfold." Elvis Chi Nwosu i Ida Jonsen og det mangfoldige eventyret

Etnisk mangfold er variasjon av etnisitet, det vil si hvor en person, en gruppe mennesker eller et folk har sine røtter. Det kan være et samfunn der menneskene kommer fra forskjellige steder i verden, eller er født av utenlandskfødte foreldre med bakgrunn i en annen kultur.

Mangfold i speideren

Speideren har alltid jobbet med mangfold og vekst. Da Baden Powell startet speiderbevegelsen, ble det også lagt vekt på å jobbe med utfordringer knyttet til mangfold. På starten av 1900-tallet var det kjønn og sosial klasse som var tema for mangfoldsarbeidet. Speiderbevegelsen har gjennom hundre år vokst til å bli en fleksibel organisasjon som kan tilpasse seg til ulike sosiale kontekster og unge menneskers behov.

Når vi ser på speiderens muligheter for å vokse og utvikle seg i fremtiden, må vi reflektere over hvordan vi best kan benytte oss av fordelene av mangfoldet.

Men hvorfor skal vi ha mangfold i speideren?

Fordi speiding er for bra til å bare være for noen. Speideren er åpen for alle som har lyst til å være speidere og følge speidingsens verdigrunnlag. I speideren får vi vennskap for livet og vi lærer å samarbeide med andre på tvers av alder, kjønn og bakgrunn. I speideren er vi opptatt av spennende opplevelser og utfordringer som bidrar til at speiderne får selvtilitt og trygghet til å ta selvstendige valg. Alt dette gjør vi med naturen som vår tumleplass, som stimulerer vår utforskertrang og nysgjerrighet. Dette mener vi er så bra at vi vil dele det med flere. Når vi får flere speidere med røtter i andre kulturer og tradisjoner bidrar vi med å bryte ned barrierer og vi bidrar til å skape et bedre samfunn. Speidingen får flere medlemmer, nye impulser og ressurser. Utvikling skjer sjelden når alle tenker likt.

Internasjonal speiding blir mer og mer utbredt – og mange reiser på leire i utlandet. I alle slike sammenhenger er det en styrke å ha kunnskaper og erfaring med speiding på ulike premisser og med ulike forutsetninger. En forståelse for hvordan speiding fungerer i ulike kulturer og miljøer gir oss mye mer kunnskap enn vi antakelig er klar over, og det gir oss en verdifull bevissthet som kan brukes i mange sammenhenger i en stadig mer globalisert verden.

Speiding er kanskje den arenaen som egner seg best for å vise tydelig at barn fra ulike kulturer blir inkludert og tar del i typiske norske aktiviteter. Speiderbevegelsen er global, noe som gjør terskelen for å delta lavere. Samtidig er aktivitetene vi har i den norske speidingen nært knyttet opp til norske tradisjoner og aktiviteter. Dette gjør at våre historier fra mangfoldsarbeidet fort kan bli godt stoff for mediene og fungere som inspirasjon for andre. Det er morsomt å gå foran som et godt eksempel.

Mangfold i samfunnet

Norge får mange nye borgere hvert år som har aner i andre kulturer enn den norske. Det er mennesker som innvandrer til Norge eller som er født i Norge av utenlandskfødte foreldre. Vi får et flerkulturelt og mangfoldig samfunn og det må også speideren forholde seg til. For at samfunnet vårt skal være et godt sted å være for alle, kan vi i speideren bidra med å inkludere barn med minoritetsbakgrunn i speidergruppene våre. Deltagelse i fritidsaktiviteter bringer mye godt med seg, i tillegg til at barna får nye venner blir foreldrene til speiderne kjent med hverandre gjennom foreldremøter og dugnader, familiene lærer om norsk foreningsliv og friluftsliv, og det er god integrering.

Erfaringer viser at organisasjoner som benytter seg av mangfoldet i større grad er i stand til å utvikle en bredere medlemsmasse som reflekterer mer over det samfunnet de hører til. De har tilgang til store ubrukte kilder med tid og talent, de opplever å få et bedre rykte og økt motivasjon blant voksne frivillige. Samtidig ser vi at støtteordninger til organisasjoner i stor grad prioriterer prosjekter og organisasjoner som har fokus på mangfold.

Potensielle fordeler for speideren

- økt rekruttering
- større kilder med potensielle frivillige
- større variasjon av kunnskap og økt kreativitet
- flerkulturell læring og muligheter for alle medlemmer
- media og samfunnet rundt får et bedre bilde av oss som organisasjon
- økte muligheter for samarbeid og økonomisk støtte fra andre organisasjoner, staten, kommunen osv
- speiderne lærer å bli mer tolerante ovenfor andre mennesker
- kommer dere på flere?

Eksempel på oppmerksomhet:

Aftenposten laget en helsides artikkel om mangfold i speideren, dagen etter ringte Integrerings og mangfoldsdirektoratet IMDi og var interessert i mer informasjon om prosjektet, de hadde 2 millioner kroner på budsjettet de måtte bruke opp og lurte på om vi ville samarbeide med dem. Kirke og Kulturdepartementet ønsker å lære om organisasjoner som jobber med mangfold, og vil bruke NSF som et av de gode eksemplene, Frivillighet Norge har brukt speideren som det gode eksempelet på inkluderende organisasjon på deres konferanse for NGOer og statlige ansatte som jobber med mangfold i organisasjoner.

Speiderlederen fra Rabita speidergruppe som var avbildet i Aftenposten fikk mye positiv oppmerksomhet i etterkant, og gruppa fikk både nye speidere og ledere som hadde lest om Rabita speidergruppe i avisa.

HKH Mette Mariter Norges speiderforbunds høye beskytter, og hun har siden det første møtet med speidersjef og generalsekretær vært interessert i å lære mer om vårt arbeid med mangfold i speideren. Da vi var vertskap for den europeiske speiderlederkonferansen Overture, holdt Mette Marit åpningstalen, og dette ble vidt og godt dekket av en rekke aviser og nettsteder. På Overture fikk Mette Marit snakke med speidere og ledere fra Rabita speidergruppe, og hun ønsket et eget besøk til dem to måneder etter Overture. Da hadde speideme og lederne i Rabita laget et tradisjonelt speidermøte for Mette Marit. De åpnet med sin faste sang, resiterte fra koranen, hadde knutekurs, lærte å pakke sekk til vintertur, de viste frem en moderne versjon av Rødhette og ulven og de avsluttet med Rabitasangen og speiderhilsen.

Eksempel fra Oslo

17. Oslo speidergruppe ligger på Kampen i Oslo, et sammensatt område med innbyggere fra hele verden. Speidergruppa opplevde at det gikk litt trått og de hadde få medlemmer og lite motivasjon. Alle ville fortsette som speidere, men det var kjedelig med liten speidergruppe. De bestemte seg for å gjøre noe med situasjonen, - de skulle ut og rekruttere nye medlemmer! De måtte finne ut hvem det var som bodde i nærmiljøet. Det var mange familier med minoritetsbakgrunn og dette var noe som ble et tema. Hvordan skulle de få med seg etniske minoriteter i speidergruppa? De bestemte seg for å favne vidt, i stedet for å henvende seg til en gruppe, de ønsket at alle barn i nabolaget skulle få lyst til å bli med i speideren.

Da speidergruppa startet hadde de rundt 50 medlemmer, og de aller fleste var gamle rovere og ledere som ikke var aktive lenger, det var 5 speidere i tropp og det samme i flokk. I dag har gruppa rundt 80 medlemmer og både tropp og flokk har vokst til det tredobbelte.

Flaggermuspatruljen:

Vincence går i flaggermuspatruljen, han har polske foreldre og er født i Polen. Vincence har gått i speideren i tre år, og har fått med vennene sine fra skolen. To av dem er et brødrepar fra Somalia, og Cedrik er fra Rwanda. Faren til Cedrik var speider i Rwanda og han ville at også sønnen skulle være speider.

"En dag jeg skulle på besøk til speidergruppa og var litt tidlig ute, satt jeg på trappa til speiderhuset og ventet. Det kom 5 gutter nedover gata og da de så meg på trappa kom de småspringende bort og spurte: "Er du speidersjefen?" "kan'ke jeg bli med i speidern'a, jeg har skikkelig lyst a ssa". Guttene prata i munnen på hverandre, to av guttene fortalte at de var fra Irak og lurte på hvor jeg var fra, jeg er fra Sandefjord, men bestefar er dansk svarte jeg. En av guttene fortalte at Cedric hadde fortalt på skolen om en speidertur han hadde vært med på, at de var på hytte i skogen og at de gikk på utedo og fikk spise så mye is de bare ville. "Han bare frister oss, han frister oss hele tiden, vi vil også bli speidere!", sa de andre guttene." Anette Guldahl

Lederne i Kampianerne om å ha en flerkulturell speidergruppe:

Det er ikke annerledes å ha speidere fra Afrika enn Rjukan, man blir kjent med de speiderne man har og tar hensyn til dem. Vi snakker ikke med speiderne om rasisme og åpenhet men om toleranse og om å være gode venner. Det er ikke behov for andre typer aktiviteter eller gjør andre ting, gode speideraktiviteter er det beste. På turer spiser vi ikke svinekjøtt, men lager isteden taco med kyllingkjøttdeig, det er ikke noe mer stress enn å ha speidere med allergier, vegetarianere eller annet. Vi pleier å lage felles mat, ikke spesialmat. Det er speideme i flaggermuspatruljen som utstråler mest. Foreldrene deres ser mulighet for god integrering i speideren og barna har stort behov for aktiviteter. I speideren får de en mulighet til å komme ut i skogen.

Hvordan få tak i dem?

Lage informasjonskampanje spesielt rettet mot målgruppen med tilpasset språk og bilder. Når man satser på kvalitet tar speiderne med vennene sine på speideren. Lederne må være motiverte til å gjøre en innsats, og hvis de har lyst får man det nok til. Se mulighetene ikke hindringene.

Del 2, holdninger

Delmål: Bli bevisst egne holdninger

Tid: 30 minutter

Hvordan: I denne delen skal deltagerne deles inn i mindre grupper på mellom 3 og 5 stk, og hver gruppe får en eller to tekster med tilhørende spørsmål til diskusjon. Det er fire tekster; en tale, en artikkel, et intervju og utdrag fra et temahefte om mangfold i frivillige organisasjoner. Tekstene ligger vedlagt.

Hvorfor: De fire tekstene gir fire perspektiver på mangfold. Ved å lese en eller flere tekster og diskutere de tilhørende spørsmålene blir vi mer klar over hva mangfold i speideren vil si for den enkelte. Videre lærer deltagerne om ulike måter de kan jobbe med mangfold i speideren på, og kanskje kommer de på noen nye ideer og metoder etter diskusjonene.

Del 3, hva mener jeg?

Delmål: sette seg inn i ulike metoder å tilnærme seg vanskelige problemstillinger på

Tid: 40 – 60 minutter

Hvordan: Ved å leke de to lekene Holdningsrundløype og Jeg-og-leken.

Hvorfor: I denne delen får deltagerne prøvd to metoder vi som speiderledere kan bruke for å snakke om vanskelige temaer med speiderne. Metodene er ideelle fremgangsmåter når man skal lære å sette ord på egne holdninger og meninger, og å kunne stå for det man mener.

Del 4, sånn gjør vi det!

Delmål: Finne egne løsninger på konkrete utfordringer knyttet til mangfold og inkludering.

Tid: 2 timer

Materiale: kreativitet og kloke hoder, store ark (overheadstørrelse), pinner, tusjer, farger

Hvordan: Bruke kunnskap fra del 1, 2 og 3. Aktiviteten kan gjennomføres både i mindre grupper og i par.

Hvorfor: Når deltagerne har gjennomført alle fire deler av kurset har de et godt utgangspunkt for å aktivt jobbe med inkludering av minoriteter i egen gruppe. I denne aktiviteten får deltagerne øvet seg på å lage en plan for nettopp det å henvende seg til målgruppen og diskutert seg frem til passende aktiviteter, så gjenstår det bare å prøve planen i praksis.

Speidergruppen din har bestemt seg for å satse på mangfold og ønsker medlemmer med etnisk minoritetsbakgrunn. Planlegg et prosjekt for valgfri enhet (flokk, tropp, roverlag, hele gruppa) hvor dere henvender dere et sted hvor det finnes barn med minoritetsbakgrunn og hvor målet er at de skal få en smakebit av speiding og få lyst til å begynne på speideren.

Noen spørsmål for å komme i gang:

Hvordan planlegger du? Hvordan vil du gå frem og hvordan forbereder du speiderne på det dere skal gjøre? Hvor velger du å henvende deg? Hva slags aktivitet tror du egner seg? Hvordan tror du at aktiviteten vil gå, hva gjør dere når dere får nye speidere, hvordan holder dere på dem, informerer familien etc? Hvilke hensyn kan dere forberede dere på å måtte ta? Hva slags organisasjonskultur har din speidergruppe, har dere noen tradisjoner eller seremonier som ikke passer for alle?

Noen eksempler:

Eksempler på steder å henvende seg: barneskoler, voksenopplæringscenter, organisasjoner, trossamfunn, barnevern, asylmottak, sosialtjenesten.

Eksempler på tiltak: friluftsliv, informere om allemannsretten, invitere til speidermøte, temadag, mødregruppe, far og sønn tur, speideraksjonen som utgangspunkt for kontakt med innvandrere fra årets land, speidervenner i andre land som bakgrunn for å lære mer om folk fra det samme landet som bor i Norge.

Til kursholder: Når gruppene er ferdige med å legge planen for sitt prosjekt, presenteres resultatet for de andre deltagerne. Be deltagerne om å komme med tilbakemeldinger på de andre gruppenes prosjekter.

På slutten av kurset tar dere en runde der alle deltagere kommer med tilbakemeldinger på kurset og hva de har lært - tre positive og en utfordring.

Som avslutning kan kursholder oppsummere kurset og dagen.

Fagstoff

”Vi och dom”; Svenska Scoutrådet

”Sæt etniske minoriteter på dagsorden...”: Dansk ungdoms fellesråd

”Etniske minoriteter...”; Dansk ungdoms fellesråd

”Foreninger fremmer forståelsen”; Dansk ungdoms fellesråd

”Startpakke...”; Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner

”Ida Jonsen og det mangfoldige speidereventyret” Norges speiderforbund

«Velkommen til oss», Frivillighet Norge

”Organisert og inkludert” Barne- og ungdomsrådet i Oslo

Vedlegg

Del 1

Stigmatiseringsleken

Tid: 15 minutter + ca 30 minutter diskusjon

Gruppe: 10 personer eller flere

Alder: 12 år +

Materiale: lapper/klyper med tekst: dum, sløv, glad, stille, smart, uansvarlig, somlete, lat, klønete, populær, kul, uansvarlig, sær, ambisiøs, arrogant, sentimental, sur

La gruppen leke en lek de kjenner og be dem behandle hverandre etter som det står på lappen. Etter en stund avsluttes leken og dere snakker om

- Hvilke typer egenskaper gir vi andre i virkeligheten?
- Finnes det noen egenskaper dere er enige om at en hel gruppe mennesker har?
- Hvordan tror dere det påvirker dem som får tildelt egenskapene?
- Hvem i samfunnet får akkurat disse egenskapene tildelt av det øvrige samfunnet?

Del 2

HKH Mette Marit sin tale til speiderne på Overture i Oslo

Dear all,

We are evolving a more diverse society. The distance between people is getting smaller. We have the opportunity to get to know different cultures, religions and traditions in our own backyard.

This diversity is both a challenge and a resource. When I meet with children around Norway, it strikes me that they are far ahead of many us adults with regard to living in multicultural societies. We have a lot to learn from children and youth. But we also have important values to bring on to them. The Guide and Scout Association has an important role to play in this respect.

My experience is that the guide and scout movement is open minded, tolerant and flexible. Inclusion is at the core of the activities. One example is when the association invites a group of muslim mothers into the forest where they can experience friendship and the satisfaction of being outdoors, cooking on the open fire at the same time. But probably the most important work is done at the local scout meetings every week all around the world.

Last summer I spent some time with young Norwegian scouts at a camp outside Oslo. I was impressed to see how they focused on cooperation and how they had learned to meet practical challenges. These are values I try to bring on to my own children. The guide and scout movement is global – and is therefore initially diverse. This encourages curiosity and tolerance towards other people. When people meet and get to know each other, we are not any longer “the girl with hijab” or “the boy in a wheel chair”. We are names, personalities, friends. Inclusion of minorities has to happen locally, and I am glad to see that the scout movement is in front with good practices. Successful integration is when participation at all levels of society is ensured.

Voluntary organizations in Norway have traditionally been great facilitators of including groups that for different reasons find themselves on the outskirts of mainstream society. The tradition of involving everyone in an endeavor is equally a tradition that has always been strongly promoted by the scout movement.

The goal of guiding and scouting is to develop young people to be independent and take action in society. Being a scout means taking responsibility.

16.10.2009

Oppfølgingsspørsmål:

- Hva tror du Mette Marit mener med at avstanden mellom oss blir mindre?
- På hvilken måte kan mangfold være både en utfordring og en ressurs
- Mette Marit sa at vi som er voksne kan lære av barna, men det er samtidig viktig at vi viderefører verdier til dem. Hva kan barn og ungdom lære bort til de voksne om mangfold og hvilke verdier er det viktig at vi gir dem med på veien?
- Speidere lærer å være nysgjerrige, og Mette Marit nevner at speiderbevegelsen er global, og at dette fremmer respekt og nysgjerrigheten på andre mennesker. Stemmer dette synes du? På hvilken måte kan nysgjerrighet føre til større toleranse?
- "Alle kan bli med i speideren" blir det ofte sagt om speideren. Hva menes med det?
- Finnes det noen aktiviteter man ikke kan gjøre med minoriteter?
- Hva er det med internasjonal speiding og internasjonalt i Norge? Vi elsker det eksotiske på speiderleir med mange kulturer, men når de bor i Norge er det annerledes.
- Hvorfor tror man at det er mer vanskelig å ha med minoritetsfamilier enn norske familier i speideren?

Velkommen til oss

Selvfølgelig er vi for at samfunnet må være mer inkluderende. Holdningene våre er positive til inkludering, men vi vet ikke helt om vi har ressurser til å gjøre så mye aktivt. Vår speidergruppe og våre aktiviteter er selvsagt åpne for dem som kommer til oss, men vi sliter nok som det er med å få medlemmer og tillitsvalgte til å påta seg oppgaver. Vi har ikke mulighet til å etterfølge sentralledets ønsker om å jobbe med inkludering, dessuten bor det ikke så mange her med etnisk minoritetsbakgrunn. Det er i Oslo de bor. Det virker ikke helt som om sentralledet forstår hvordan det er å drive en speidergruppe lokalt.

Fra «Velkommen til oss», Frivillighet Norge

Oppfølgingsspørsmål:

Virker dette kjent? Mange kretser og speidergrupper har følelsen av at sentralledet og myndighetene forsøker å presse på oss oppgaver som ikke har noe å gjøre med det vi egentlig er interesserte i, nemlig å gjennomføre aktivitetene våre. Er det noen grunner til at vi ikke kan eller vil gjøre noen aktive inkluderende tiltak?

Det er viktig å forklare tydelig hva vi vil i kontakt med personer med etnisk minoritetsbakgrunn. Skal vi dra på tur sammen eller skal de være med for å representere minoritetsgrupper? Vi kan først kalle oss en mangfoldig organisasjon når vi har medlemmer med minoritetsbakgrunn som er ledere og har sentrale verv. Rekruttering fra medlemsnivå til verv i organisasjonen må også komme på bakgrunn av personlige egenskaper og kjennskap til organisasjonen. Ikke at man skal være til pynt fordi det gir et skinn av representativitet.

Tekst om Sukumar fra Speideren

Med speiderbein i to verdensdeler

Sukumar Sathiyamoorthi (16) var speider i Sri Lanka, og har også har funnet seg godt til rette blant speidervenner i 1. Sandefjord. Så godt at han får være med i en film om inkludering i organisasjoner.

- Jeg lærer mye mer norsk ved å ha norske venner, forklarer han.

Sukumar har vært speider i fem år, tre av dem i Sri Lanka, et land som tidligere har vært målet for Speideraksjonen, og de siste to i Norge.

- Du er jo som et glansbilde på bra integrering og vi er veldig glade for å få en så erfaren speider i troppen, sier leder Vibeke Salicath Gordner til Sukumar. Det synes også Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Så en dag tidlig i 2010 reiste Sukumar til Eidsvoll for å delta i en film som skal distribueres blant annet til andre organisasjoner som jobber med inkludering av etniske minoriteter.

Skiturer

Vi treffer Sukumar og de andre speiderne i 1. Sandefjord, Vestfold krets, på det første møtet etter juleferien, en ferie Sukumar har brukt til å gå masse på ski. Det er hans andre vinter i Norge, og han har ruppet å få med seg både temperaturer under 20 minus og en flere dagers snøhuletur.

- Det er bra med vinter, for det blir en fin blanding, sier Sukumar.

Først Eidsvoll

Sukumar begynte i 1. Eidsvoll speidergruppe, Romerike krets, nærmest med det samme han kom til Norge.

- Det er mye lettere å bli kjent med speidere enn med vanlige mennesker. Speidere smiler og er greie, og speidere hjelper hverandre, sier Sukumar.

Ute hele året

Forskjellen fra Sri Lanka til Norge kunne knapt vært større.

- Vi har ikke snø der, og vi sover ute hele året. Og det blir 22 plussgrader, det er det kaldeste, forteller Sukumar om speidingen han vokste opp med.

Oftere på tur

Dessuten går speidere i Sri Lanka oftere tur enn i Norge, røper han. Og de er sannsynligvis mye råere enn norske speidere på pionerarbeid og byggverk. Noen byggverk kunne være så høye som 20 meter.

- Det aller morsomste i speideren er å bygge ting. Det gjorde vi på Utopia også. På Sri Lanka var byggverkene ofte litt større. Men vi brukte vanlige stokker, for bambus er for glatt til å bygge med, forklarer han.

I Sri Lanka er det mye konkurranse blant speiderne, kanskje en del mer enn i Norge.

- Men det er ikke så viktig å vinne. Det var ikke så nøye, smiler Sukumar.

5.000 i tempelet

Som i Norge hjelper også speiderne i Sri Lanka til ved religiøse tilstillinger, men der Sukumar var speider, skjedde det i hindutempelet.

- Vi passet på at de 5.000 menneskene som var der, gikk inn og ut riktig vei, sier han.

Rover til høsten

Sukumar Sathiyamoorth er i Måke-patroljen i 1. Sandefjords tropp. De første møtene etter nyttår brukes til å ta førstehjelpsmerket, og dagen vi er på besøk, er det å lage en fatle til å støtte opp en skadd arm som står på programmet.

Og til høsten blir Sukumar og flere andre 16-åringer i troppen rovere.

Tar i mot flyktningbarn i Eidsvoll speidergruppe

Eidsvoll speidergruppe har åpne armer for alle som vil bli speidere i gruppa deres.

Utekontakten i Eidsvoll kommune tipset Eidsvoll omsorgssenter for enslige mindreårlige flyktninger om at speideren kunne være et sted å være med for flyktningbarn som kommer til Eidsvoll.

Omsorgssenteret ønsker at flyktningene, som ofte er i ungdomsskolealder, skal inn i skolen og så speideren som et tilskudd til inkluderingen der.

- Da omsorgssenteret tok kontakt med oss, gikk vi noen runder med oss selv rundt hva vi kunne greie og hva speiderne våre greide. Vi fant ut at inntil tre speidere kunne vi ta i mot. Vi har hatt noen oppover, noen er med på ett, noen på fem-seks møter. Situasjonen gjør at de aldri blir mange måneder, men jeg tror det er nyttig for dem å lære mye praktisk, hvordan kle seg ute for eksempel, og å treffe andre barn. På den andre siden er det positivt for speiderne her å få innblikk i at andre barn ikke har det like godt som dem, sier gruppeleder Einar Andreas Øvreneess.

Han forteller at programmet på møtene ikke endres veldig når flyktningbarna er med. Noen praktiske utfordringer kan imidlertid oppstå, både med språk, klær og utstyr og å få formidlet informasjon om aktiviteter til riktig mottaker til riktig tid. Men de fleste har lært fort og samarbeidet med omsorgssenteret har fungert bra.

- Jeg tror mange flyktninger, asylsøkere og også innflyttere ellers kan finne ro og tilhørighet i speideren. Vi har en veldig åpen arm-holdning i gruppa vår både blant ledere og speidere. Vi synes det var veldig hyggelig med Sukumar i gruppa vår og synes Sandefjord er heldige som har fått en så god speider hos seg! avslutter Øvreneess.

Oppfølgingsspørsmål:

- Hvordan kan vi rekruttere innvandrere som har vært speidere i sine hjemland?
- På hvilken måte kan det være en fordel for speidergruppa å få speidere som Sukumar?
- Diskuter betydningen av å ha norske venner og høre til en gruppe når man har minoritetsbakgrunn
- Det er lettere å bli kjent med speidere enn med vanlige mennesker sier Sukumar. Hva er forskjellen på speidere og vanlige mennesker?
- Hva tenker dere om å samarbeide med et asylmottak? Kan det være noe for din speidergruppe?

Utdrag fra intervju med Djamel

Speiding i Rabita

Det finnes speidere med muslimsk bakgrunn i de fleste land i Europa, også i Norge. Barn og ungdom fra Rabitamoskeen deltok på en speidertur våren 2008 sammen med 70 andre speidere. På turen var det representert 6 religioner og 6 ulike befolkningsgrupper. Det Djamel liker med speideren er at medlemmene lærer å bli selvstendige, de lager ting av det de finner i naturen, er sammen med andre på tvers av kultur og religion. Det er heller ingen politiske eller religiøse grenser.

- Da jeg deltok på speiderturen så jeg at det var aktiviteter på tvers av kulturer, religion og grenser. Språk var ikke et hinder. Da tenkte jeg «oi, er det noe verden trenger i dag så er det sånne ting», det er så kjempebra!

På tur i ukjent terreng

Mange av barna og ungdommene i Rabita har bakgrunn fra en andre kulturer enn den norske, og de har ikke tradisjon for å være ute i den norske naturen. Der er det mest nordmenn, men gjennom speideraktiviteter er det en mulighet for dem å få oppleve naturen. De er norske, de er født og oppvokst her, men mangler den delen.

Selv om man har erfaring med å reise på tur i hjemlandene er det ikke det samme å dra på tur i Norge. Hvert land har sine koder som man må kjenne til, og når man er det fint å ha med en som er kjent. Det er det samme hvis en nordmann skal på tur i Algerie.

Dersom en norsk speidergruppe skal ha med seg noen som ikke er vant til å være på tur i Norge, er det beste å ha dialog og samarbeid med de organisasjoner og grupper som allerede er etablerte. Det er viktig å snakke med foreldre, og etablerte organisasjoner som Rabita som når mange barn og ungdom. Da vil man i større grad nå frem med budskapet og lykkes i prosjektet. Dialog, samarbeid og tilrettelegging er viktig, slik at hver person og gruppe får beholde sitt særpreg, da blir det mye lettere, og da skaper man etter hvert tillitt, det er viktig.

Kjennskap er vennskap

Det er mange speidergrupper som virkelig gjør det de kan for å tilrettelegge for at de som vil være speidere skal få være speidere, men det er ikke alltid lett å vite hva man skal tilrettelegge for. Da er det viktig å ikke være redd for å spørre; «hvordan tenker dere, hvordan pleier dere å gjøre ting, hva pleier dere å spise, hvordan reagerer dere hvis det skjer sånn eller sånn», osv.

- Det er bare å spørre, det er ingen hemmeligheter. Snakk og spør, og så finner man løsninger. Man må ha forståelse og et stort hjerte. Alle kan gjøre feil, og man må ikke bli oppfattet som sær eller ett-eller-annet hvis man gjør noe feil.

Speideren må inkludere barn med minoritetsbakgrunn, og gå gjeme til dem, de kommer sjelden til deg. Når de ikke kommer må dere finne ut hvorfor. Da er det bare å spørre, kanskje de ikke har fått noen invitasjon til speideren eller aldri har hørt om speideren før.

Vi har et samfunn hvor vi er forskjellige, men vi er også like. Det er viktig å fokusere på likheter ikke forskjeller.

Oppfølgingsspørsmål:

- NSF har en muslimsk speidergruppe. Hvordan passer det inn med verdigrunnlaget og formålsparagrafen vår?
- Hva trenger man å vite før man drar på tur i Norge?
- Djamel snakker om å beholde sitt særpreg, det får vi når aktiviteter tilrettelegges etter behovene til speiderne i gruppa.
 - o Kan du nevne noen særpreg som trenger tilrettelegging?
 - o Hvor langt skal vi strekke oss når det gjelder å tilrettelegge?
- Hva tenker du om å ha egne speidergrupper for minoriteter vs integrere i eksisterende speidergrupper? (jmf Rabita speidergruppe i Oslo)

Del 3

1. Holdningsrundløype – enig uenig-snor

Tid: 20 - 40 minutter

Gruppe: 5 – ca 30 personer

Alder: troppsalder og oppover, sitat velges etter gruppens sammensetning

Materiale: tråd, kritt el.l. som termometer, ark med sitater, speiderspillet,

Gjennomføring: Det er flere måter å gjøre denne aktiviteten på.

1. Dere kan bruke speiderspillet som utgangspunkt, enten den store spillmatten som ligger på bakken, eller brettspillet. Spill spillet slik det står forklart i reglene, men bruk de følgende utsagnene som oppgavene i spillet
2. Utsagnene som følger kan skrives opp på lapper som henges rundt i speiderhuset, i skogen eller hvor man er som en rundløype.
3. Utsagnene kan diskuteres ved bruk av kafedialog som metode (se Ida Jonsen for forklaring av metoden)
4. Kursholder kan lage et termometer på bakken, en snor eller tegnet strek el.l. hvor enig markeres i den ene enden, og uenig i den andre enden. Etter som kursholder leser opp utsagnene plasserer deltagerne seg på termometeret i forhold til hva de mener. Kursholder spør hvorfor deltagerne har plassert seg der de står.

Utsagn:

- Du kan ikke være medlem av speideren hvis du ikke tror på Gud
- Du kan ikke ha på slør hvis du er speider
- Du kan ikke gå på haik hvis du ikke har fjellstøvler og fancy sekk
- Alle er velkommen i speiderbevegelsen
- Du kan være speider uavhengig av tro eller religion/hva med de som ikke tror
- Du kan være deg selv på speideren
- I speiderbevegelsen får gutter og jenter alltid gjøre de samme tingene
- Du kan endre alt ved speiding, og det vil fortsatt være speiding

2. "Jeg og"-leken.

Tid: 15 minutter + ca 20 minutter diskusjon

Gruppe: minst 10 personer

Alder: 10 år og oppover

Materiale: stoler, liggeunderlag el.l.

- Sitte i ring, alle tenker ut noe som er unikt for dem, noe de tror at bare de vet, kan har gjort eller skal gjøre. F.eks: "jeg har vært tre ganger i Tyrkia" dersom noen andre har det samme hopper de opp og sier "jeg og". Personen holder på til ingen andre deler noe med den, da går turen videre til neste i ringen.
- Be deltagerne om å tenke ut noe de tror at de deler med alle i gruppen, ta ort en stol og be den som starter om å stå i midten. Når personen i midten sier f.eks "jeg er speider" hopper alle opp og sier "jeg og" og bytter plass. Den som står i midten prøver å få en plass. En ny person havner i midten. Når alle har sagt noe de deler med alle avslutter dere med å prate om:
 - Hva var lettest, å finne noe unikt eller noe du deler med de andre?
 - Hva liker du best, å være unik eller dele ting med andre?
 - Det dere tenkte ut som unike sider, deler dere de med andre?
 - De sider dere deler, deler alle dem?